

Örebro universitet
Rektor
701 82 Örebro
(Ert dnr CF 59-145/2009)

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Teresa Edelman
Juridiska avdelningen
BESLUT
2009-08-12
Reg.nr 31-1275-09

Anmälan mot Örebro universitet

Fråga om "direktantagning" till sjuksköterskeprogrammets tredje termin efter avslutade studier på akut- och ambulanssjukvårdsprogrammet.

Anmälan

NN har å sina egna och sina studiekamraters vägnar uppgett i huvudsak följande. Under utbildningen på Örebro universitets akut- och ambulanssjukvårdsprogram har han och hans studiekamrater muntligen blivit lovade att tillgodoräknas de genomgångna studierna och därefter få "hoppa in i" sjuksköterskeprogrammets tredje termin. Såvitt han förstår är det lagligt att göra så, eftersom han vid kontakt med Verket för högskoleservice har upplysts om att varje lärosäte själv bestämmer över antagningen. Dessutom har tidigare årskullar antagits till sjuksköterskeprogrammet på så sätt, utan att ansöka via webbplatsen <studera.nu>. Universitetet har nu dock bestämt att alla måste söka till utbildningsplatserna i konkurrens. Han och hans studiekamrater känner sig därför grundlurade.

Utredning

Högskoleverket har inhämtat ett yttrande från Örebro universitet. Av yttrandet framgår i huvudsak följande.

[...]

Ambulanssjukvårdsprogrammet (programmet är nu ersatt med programmet Akut- och ambulanssjukvårdsprogrammet) är en tvåårig utbildning på 120 högskolepoäng som leder fram till en högskoleexamen. I Örebro universitets utbildningskatalog läsåret 2007/2008 kan den sökande, förutom informationen ovan, läsa att studerande på ambulanssjukvårdsprogrammet kan välja att läsa vidare mot en kandidatexamen inom ämnet medicin. Örebro universitet utlovar inte att studenter på programmet ges en direktväg in i Sjuksköterskeprogrammet [...].

Örebro universitet har fram till nu valt att inte reglera antagning till senare del av program, dels på grund av att detta inte regleras i högskoleförordningen, dels på grund av att antagning till senare del inte förekommit i större utsträckning vid universitetet [...]. Örebro universitet ser just nu över hur antagning till senare del av program och/eller studieortsbyte ska regleras vid

universitetet. Kontakt kring frågan har tagits med Högskoleverket och ett flertal lärosäten. Ett uppenbart problem är att antagning till senare del av program inte regleras i Högskoleförordningen.

Studenterna på ambulanssjukvårdsprogrammet skriver i sin anmälan att de muntligt blivit lovade att få tillgodoräkna sig kurser från Akut- och ambulanssjukvårdsprogrammet. En students rätt att tillgodoräkna sig högskoleutbildning regleras enligt 6 kap. 12 § Högskoleförordningen. Tillgodoräknande vid Örebro universitet regleras vidare genom Tillgodoräknandeordning för grundutbildningen vid Örebro universitet [...]. Hur detta muntliga löfte om tillgodoräknande uttryckts är omöjligt att säga, men rätten till tillgodoräknande är en självklarhet.

Studenterna uppger att de blivit upplysta av Verket för högskoleservice (VHS) om att det är respektive lärosäte som beslutar om en student kan gå ett program utan att det är sökt via studera.nu. Detta är helt korrekt, lärosätena är de myndigheter som beslutar om antagning och tillgodoräknande.

Studenterna skriver vidare att de muntligt blivit lovade att få påbörja Sjuksköterskeprogrammet termin tre utan att behöva anmäla sig via studera.nu och utan att via ordinarie urval bli antagna (eller obehöriga/-reservplacerade) till Sjuksköterskeprogrammet. Enhetschef för Sjuksköterskeprogrammet, studievägledare för programmet samt antagningshandläggare uppger samtliga att detta inte har lovats. Samtliga har informerat studenterna vid Ambulanssjukvårdsprogrammet följande:

- Efter att studenten fullföljt programmet med godkänt resultat på samtliga kurser uppfyller studenten kraven för tillträde till sjuksköterskeprogrammet.
- Studenten anmäler sig till sjuksköterskeprogrammet via studera.nu.
- Efter att studenten blivit antagen till sjuksköterskeprogrammet ansöker han/hon om tillgodoräknande.

Studenterna på Ambulanssjukvårdsprogrammet skriver vidare att tidigare studenter på Ambulanssjukvårdsprogrammet inte behövt anmäla sig till och konkurrera i urval till Sjuksköterskeprogrammet. Denna uppgift stämmer gällande de studenter som avslutade programmet vårterminen 2007 och vårterminen 2008. För de studenter som avslutade programmet vårterminen 2007 hade information om direktantagning gått ut via informationsbroschyr. Gällande de studenter som avslutade utbildningen vårterminen 2008 skickades, under sommaren, ett brev med felaktig information till dessa studenter. I brevet informerades studenterna att de var antagna till Sjuksköterskeprogrammet. När enhetschefen för Sjuksköterskeprogrammet och processchefen för Studentservice fick vetskap om detta brev meddelades de aktuella studenterna om att fel begåtts och att en direktantagning inte kunde göras med hänsyn till ovan beskrivna regler för antagning till Sjuksköterskeprogrammet. I och med detta beslut kontaktade studenterna

Högskoleverket som meddelade att brevet med information, även om denna var felaktig, skulle ses som ett positivt beslut från en myndighet, varför de aktuella studenterna antogs till Sjuksköterskeprogrammet vid Örebro universitet. Således blev de studenter som avslutade Ambulanssjukvårdsprogrammet vårterminen 2007 och 2008 antagna till senare del av Sjuksköterskeprogrammet vid Örebro universitet.

Örebro universitet kan till höstterminen 2009 inte direktanta studenterna på akut- och ambulanssjukvårdsprogrammet, dels använder sig Örebro universitet inte av alternativt urval enligt 7 kap. 23 § Högskoleförordningen [...], dels kan inte universitetet upprepa den felaktiga hantering som tidigare skett. Vidare har universitetet redan nekat andra sökande antagning till senare del av Sjuksköterskeprogrammet, då universitetet idag inte med säkerhet vet om det finns platser på senare terminer på Sjuksköterskeprogrammet.

[...]

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket utövar tillsyn över högskolor och universitet för att öka rätts-säkerheten för allmänheten och enskilda individer. Verket är dock inte en överklagandeinstans och har inte befogenhet att ändra de beslut som universiteten och högskolorna fattar. Högskoleverket kan dock ha synpunkter på den formella hanteringen av exempelvis ansökningar om antagning till högskoleutbildning.

Av 4 kap. 2 § högskolelagen (1992:1434) framgår att, om inte annat föreskrivs, det är den högskola som anordnar utbildning som avgör vilka behörighetsvillkor som ska gälla för att bli antagen till utbildningen. I 3 § samma kapitel anges att om inte alla behöriga sökande kan tas emot ska urval göras bland de sökande.

I 7 kap. högskoleförordningen (1993:100) finns bestämmelser om tillträde till högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Av 6 kap. 3 § högskoleförordningen framgår att högskolans antagningsordning ska finnas tillgänglig och att med antagningsordning avses de regler för utbildning som högskolan tillämpar i fråga om bl.a. ansökan, behörighet och undantag från behörighetsvillkor samt urval. I 6 kap. 14 – 17 §§ högskoleförordningen finns regler om kurs- och utbildningsplaner för utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. Av 6 kap. 15 § högskoleförordningen framgår att det i kursplanen ska anges bl.a. de krav på förkunskaper och andra villkor utöver grundläggande behörighet som gäller för att bli antagen till kursen (särskild behörighet) samt övriga föreskrifter som behövs. Av 6 kap. 17 § högskoleförordningen framgår att det i utbildningsplanen ska anges krav på särskild behörighet för att bli antagen till utbildningsprogrammet samt övriga föreskrifter som behövs.

Högskoleverket har tagit del av universitetets antagningsordning, utbildningsplanen för sjuksköterskeprogrammet, 180 högskolepoäng, som gällde inför höstterminen 2009, samt kursplanerna för de kurser som ingick i

sjuksköterskeprogrammet under år två. I utbildningsplanen anges behörighetsvillkoren vid antagning till programmet samt behörighetsvillkoren vid antagning till kurser inom programmet. För att bli antagen till kurser inom programmet krävs, enligt dessa villkor, att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs och som framgår av respektive kursplan. I utbildningsplanen finns även regler om urval till programmet. Några urvalsregler finns dock inte i de aktuella kursplanerna. Varken i utbildningsplanen, i de aktuella kursplanerna eller i universitetets antagningsordning finns det några föreskrifter om direktantagning till senare delar av sjuksköterskeprogrammet av dem som har fullföljt en utbildning utanför sjuksköterskeprogrammet.

NN har uppgett att han och hans studiekamrater muntligen har blivit lovade att utan ansökan antas till sjuksköterskeprogrammets tredje termin efter avslutade studier på akut- och ambulanssjukvårdsprogrammet. Universitetet menar emellertid att studenterna bara har upplysts om att de efter avslutade studier är behöriga att antas till sjuksköterskeprogrammet och att de efter ansökan och antagning med tillämpning av universitetets urvalsregler har rätt att tillgodoräkna sig de tidigare studierna med stöd av högskoleförordningens regler om tillgodoräknande. Högskoleverket kan inte avgöra vad som muntligen har förekommit mellan studenterna och lärosätet. Verket kan dock konstatera att det förfarande som universitetet beskriver överensstämmer med högskoleförordningens bestämmelser och med det som anges i universitetets lokala regler.

NN har vidare påpekat att studenter som tidigare har genomgått akut- och ambulanssjukvårdsprogrammet har ”direktantagits” till sjuksköterskeprogrammets tredje termin. Örebro universitet har medgett att så har skett vid två tillfällen. Dessa antagningar hade dock föregåtts av felaktig information i samband med antagningarna.

Högskoleverket anser att det är viktigt att lika fall behandlas lika. Det är dock inte rätt att låta tidigare begångna fel bilda norm för framtiden. De misstag som Örebro universitet har begått vid föregående antagningstillfällen och som medfört att studenter har ”direktantagits” till sjuksköterskeprogrammet ger därmed inte de nuvarande studenterna rätt till samma behandling.

Med dessa besked avslutas ärendet.

På Högskoleverkets vägnar

Eva Westberg
Chefsjurist

Teresa Edelman
Verksjurist

Kopia för kännedom till:
NN